Debesuota, dieną 55°, naktį 40.
Saulė teka 5:24, leidžiasi 6:12

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LV — Chicago, Ill. — Šeštadienis, Balandžio-April 7 d., 1973 m. — Kaina 15c — 83

SOVIETAI DIDINA KARIUOMENĘ EUROPOJE

VYRIAUSYBĖ NEATSISAKO ŽIBALO LINIJOS PER ALIASKĄ PROJEKTO

SAN CLEMENTE. — Prezidentas Nixonas iškvietė vidaus reikalų sekretorių Rogers Morton, kuris yra vėžio ligų pacientas Stanfordo universiteto ligoninėje prie San Francisco ir įsakė jam visu rimtumu stumti toliau Aliaskos žibalo projektą. Šį projektą po teismus tampė įvairios gamtos globos organizacijos. Planuojama per Aliaską statyti vamzdžių liniją, kuria tekėtų nevalyta nafta iš šiaurės Aliaskos į jos geriau prieinamus uostus. Aukščiausias Teismas neseniai atsisakė pakeisti Apeliacijos teismo sprendimą, kuris uždraudė statyti vamzdžių liniją, nes, pagal 1920 metų Mineral Leasing Act, tokiai linijai galima duoti tik 54 pėdas žemės ruožą, ko linijai yra per mažai. Dabar vidaus reikalų sekretorius bandys kongrese pakeisti tą 1920 metų įstatymą.

Buvo pasiūlymų liniją statyti iš Aliaskos žibalo versmių, per Kanadą, tiesiai į Ameriką. Vyriausybė prieš šį planą yra nusistačiusi, nes, kaip paaiškino Mortonas, linija būtų keturis kart ilgesnė, jai tektų perkirsti 12 didesnių upių, jos statyba užtruktų dvigubai ilgiau, apie 8 metus. Be to, Kanadai tektų duoti 51 nuošimtį nuosavybės teisių, duoti pusę visos vamzdžių talpos Kanados žibalui. Linija per Kanadą kainuotų 10 bil. dol., o vien per Aliaską tik 3 bil. dol.

Vyriausybė riša naujos linijos reikalingumą su pradedančia pasireikšti skysto kuro stoka. Aliaskos žibalas 1985 metais tiektų apie 12% viso Amerikoje sunaudojamo žibalo. Jei tokį kiekį tektų pirkti užsienyje, tai Amerika turėtų išleisti po 8 milijonus dolerių kasdien. Tas žymiai padidintų užsienio prekybos deficitą, apsunkintų prekybos balansą trim bilijonais dol. per metus.

Prieš vamzdžių linijos statybą nusistatę gamtos draugai tvirtina, kad perkirstus Aliaskos kontinentą šitokia linija, turėtų pasikeisti žvėrių migracijos papročiai, nes žvėrys, priėję prie linijos, nežinotų, kaip per ją peršokti. Linijos ruože temperatūra būtų šiltesnė, negu aplink. Tas prisidėtų prie aplinkos sąlygų žalojimo. Visada yra galimybė, kad žibalas iš vamzdžių užterštų švarias Aliaskos upes ir ežerus.

Patys Aliaskos politikai ir gyventojai nori linijos, nes ji atneš valstijai daugiau darbų ir pajamų.

Naujas Mirties jūros pergamentas

JERUZALĖ. — Archeologas Yigal Yadin paskelbė neseniai surasto ir iššifruoto Mirties jūros pergamento turinį. Šis pergamentas, susuktas į tūtelę, yra apie 30 pėdų ilgumo. Jame surašyta dar negirdėta versija 10-ties Dievo įsakymų ir taisyklių Mozei. Pergamentas vadinamas "Šventyklos pergamento" vardu, nes jame surašyti smulkūs nurodymai, kaip statyti Jeruzalės šventyklą ir patį miestą.

Archeologas sako, kad pergamente 10 Dievo įsakymų yra tie patys, kurie žinomi iš Biblijos. Tačiau įsakymai žydų kunigams yra griežtesni. Pergamente kalbama pirmu asmeniu, lyg kalbėtų pats Dievas. Kunigai turi būti nevedę, žmonėms griežtai uždrausta daugpatystė ir išsiskyrimai. Archeologo nuomone, šis pergamentas, kuris buvo rastas Mirties jūros olose, rašytas du šimtmečius prieš Kristų oumrano sekto kunigų hebrajiškai, o Kristaus laikais perrašytas į dabar surastą pergamentą.

IŠ VISO PASAULIO

OTTAWA. — Indijos ambasada paskelbė, kad premjerė Indira Gandhi birželio mėn. lankysis Kanadoje. Paskui ji atvyks vėl rugpiūčio mėn., nes Kanadoje įvyks britų komonvelto konferencija.

INDEPENDENCE. — Gegužės 8 d. Trumano bibliotekoje įvyks ceremonijos, išleidžiant naują Amerikos pašto ženklą su Trumano atvaizdu. Ženklas bus 8 centų.

STOKHOLMAS. — Sovietų premjeras Kosyginas ir Švedijos premjeras Palme buvo išėję meškerioti. Kosyginas sugavo vieną menkę, Palme nieko nepagavo.

BUENOS AIRES. — Teroristai Argentinoje bandė pagrobti armijos žvalgybos viršininką, tačiau tam nepasiduodant ir žmonėms pradėjus rinktis, teroristai pulkininką Hector Alberto Iribaren nušovė ir pabėgo. Teroristai dar nepaleido pirmadienį pagrobto admirolo Aleman. Policija ieško jo sūnėno, kuris padėjęs admirolą pagrobti.

BELFASTAS. — Du britų kareiviai buvo sužeisti airių teroristų, vienas jų sunkiai.

SAIGONAS. — Du amerikiečiai korespondentai Pietų Vietname buvo pakliuvę į Viet Congo rankas, tačiau komunistai juos po dviejų dienų paleido. Vienas korespondentų Sutherland rašo į Christian Science Monitor.

LIMA. — Peru prezidentas Juan Velasco Alvarado mokosi vaikščioti su gumine koja, nes jam teko dešinę koją nupiauti dėl atsiradusio kraujo užsikimšimo gyslose. Ministerių kabinetas kelis kart posėdžiavo ligoninėje.

Laivai atplaukia į apsuptą miestą

PHNOM PENHAS. — Didelė laivų vilkstinė, lydima karo laivų ir Amerikos lėktuvų, įplaukė Mekongo upe iš Pietų Vietnamo į Kambodiją, kur abiejuose upės krantuose įsistiprinę komunistai. Vilkstinėje yra apie tuzinas prekinių laivų ir tanklaivių su maistu, amunicija ir gazolinu apsuptam Phnom Penho miestui. Priešui atkirtus sausumos kelius, vienintelis kelias į sostinę yra Mekongo upė, tačiau ir jos krantai jau yra priešų rankose. Konvojus šeštadienį turėjo atplaukti į Phnom Penhą, tačiau kovos kelionę sutrukdė.

Vyriausybė paskelbė atsišaukimą į sostinės gyventojus, įsakydama taupyti maistą, žibalą, vandenį ir elektros srovę. Moralė Kambodijoje labai nukritusi. Vyriausybė nesiima pastangų suvienyti šalį, bet toliau persekioja savo priešus. Paskutiniu laiku suimta apie 500 žmonių.

Princo Sihanouko atstovas Paryžiuje pareiškė, kad Lon Nolo režimas Kambodijoje jau yra agonijos spazmose. Princo karinės jėgos pradėjusios paskutinį puolimą ir Amerikos lėktuvai neišgelbėsią supuvusio Lon Nol režimo.

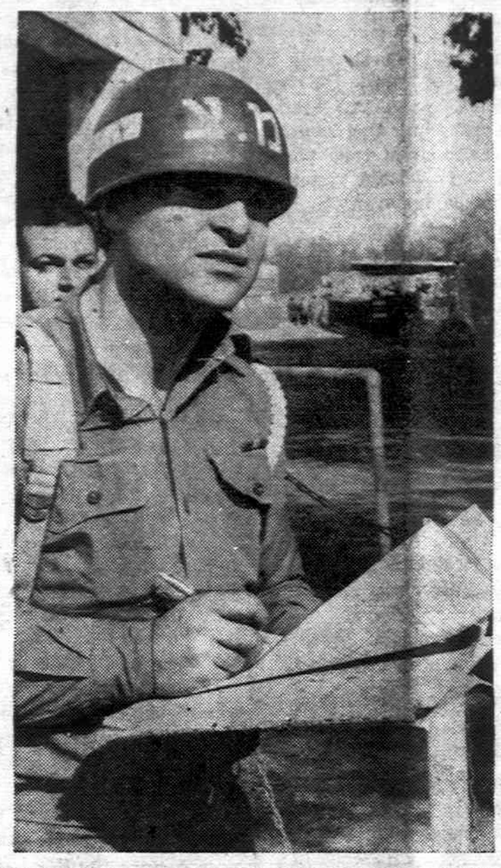

Izraelio sargybiniai prie Allenby tilto, kuris jungia izraelitų okupuotą Jordano dalį su Jordanu.

UŽDRAUDĖ VARTOTI MAISTO DAŽUS

WASHINGTONAS. — Vyriausybė įsakė Amerikoje sustabdyti violetinių dažų naudojimą maisto, vaistų, kosmetikos pramonėje. Įtariama, kad tie dažai gali sukelti vėžio ligą. Šis uždraudimas paremtas Japonijos medicinos tyrinėjimais. Japonija uždraudė dažus vartoti prieš dvi savaites. Tyrinėjimai su pelėmis ir žiurkėmis parodė, kad jos gauna vėžį, jei į jų maistą įdedama nors 5 nuošimčiai dažo "Violet nr. 1)".

Pernai Amerikoje buvo sunaudota 33 tonos tų violetinių dažų. Žemės ūkio departamento inspektoriai sunaudojo virš 10 tonų dažų mėsos antspaudavimui. Mėsa, tinkama pardavinėjimui, anspauduojama raidėmis USDA su mėsos rūšies numeriu. Kiekviena šeimininkė parsineša namo suantspauduotą mėsą.

Sovietų Sąjungos tyrinėjimai parodė, kad ir raudoni dažnai — "Red Nr. 2" turi žmogui kenksmingu savybių. Nuo to laiko Amerikos mėsa antpasuduojama mišiniu, padarytu iš Violet Nr. 1 ir Red Nr. 40.

Violetiniai dažai Amerikoje naudojami saldainių spalvinimui, gazuotiems gėrimams, kepiniams, ledams, šerbetui, dietiniam maistui, vaistų piliulėms nudažyti. Dideli kiekiai sunaudojami lūpų pieštukams ir kitiems kosmetikos gaminiams.

Maisto ir Vaistų administracija neplanuoja išimti iš apyvartos visų prekių, kurios turi violetinius dažus, tačiau žiūrės, kad ateityje tie dažai nebūtų vartojami.

◆ Nors taika su indėnais Dakotoje pasirašyta federaliniai maršalai suėmė jų vadą Russell Means ir nuvežė į Rapid City oficialiam apkaltinimui už civilinių neramumų organizavimą.

Ieško naujo FBI direktoriaus

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas priėmė Patriko Gray prašymą, kad būtų atšaukta jo kandidatūra į FBI direktorius. Gray laikinai ėjo direktoriaus pareigas, tačiau senatas vilkino jo patvirtinimą. Dar nepaskelbta, ką prezidentas pasiūlys FBI direktoriumi. Minima tos įstaigos kriminalinio skyriaus viršininko Henry Peterson ir federalinio teisėjo William Matthew Byrne pavardė.

Senato teisingumo komitetas nenorėjo patvirtinti Patrick Gray, nes jis atrodė senatoriams nepakankamai bešališkas. Rinkimų kampanijos metu jis daug dirbo ir važinėjo Nixono perrinkimo labui. Kada iškilo Watergate demokratų būstinės šnipinėjimo byla, jis perdavė daug slaptų dokumentų prezidento štabui. FBI direktoriaus vietoje senatoriai, ypatingai demokratai, norėjo matyti bešališką, su jokia politine partija artimai nesusirišusį žmogų.

Dalinai, galima sakyti, kad demokratai tuo atsikeršijo respublikonams už Watergate štabo šnipinėjimą.

Jaunas Arabas beduinas ilsisi prie palapinės dykumoje. Viena palapinės siena pastatyta iš cukraus maišų, gautų iš Kinijos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Washington Post paskelbė žinią, kad tik Amerikos pastangomis Čilės 1964 metų rinkimuose kandidatas Allende nebuvo išrinktas prezidentu. Amerika tam išleidusi 20 mil. dol. ir paskyrusi tam uždaviniui vykdyti apie 100 valdininkų.

◆ Cape Kennedy pakilo erdvėlaivis Pioneer 11, kuris už 20 mėnesių turi priartėti prie Jupiterio planetos.

◆ Buvęs astronautas James Irwin, 43 m., kuris 1971 m. buvo mėnulyje, gavo širdies smūgį ir paguldytas į Fitzsimmons Armijos ligoninę, Colorado.

◆ Pietų Vietname komunistai pradėjo du didesnius puolimus, vieną prie Hue miesto, kitą — Mekongo provincijoje.

◆ Paryžiuje Hanojaus atstovas Thu apkaltino Ameriką, kad ji nesilaikanti Paryžiaus susitarimų, negaudanti išmėtytų minų ir toliau siunčianti žvalgybos lėktuvus virš Š. Vietnamo.

◆ Senate siūloma padaryti FBI visai nepriklausoma įstaiga, išimant ją iš teisingumo departamento žinios ir perenkant jos direktorių kas septyneri metai.

◆ P. Vietnamo prezidentas Thieu šiandien atvyksta į Texas pareikšti pagarbos buvusio prezidento Johnsono šeimai. Po to Thieu skris į Romą. Čia apie 300 žmonių, jų tarpe 30 katalikų kunigų, demonstravo prieš Thieu vizitą.

◆ Ateinantį trečiadienį Washingtone susirinks visi mėsos boikoto organizatoriai nustatyti ateities veiklos planų. Siūloma neribotą laiką nevalgyti mėsos antradieniais ir ketvirtadieniais. Suvažiavime kalbas pasakyti žadėjo keli kongreso nariai, jų tarpe sen. Kennedy. Pripažįstama, kad trumpas boikotas pakenks tik patiems vartotojams. Kainų numušimui reikalingas ilgesnis boikotas.

NAUJOS DIVIZIJOS IR ŠARVUOČIAI RIŠAMI SU VIENOS KONFERENCIJA

WASHINGTONAS. — Patikimi Pentagono šaltiniai atidengė NYT laikraščiui, kad Sovietų Sąjunga neseniai užbaigė savo karinių jėgų Rytų Europoje stijrinimą, atsiųsdama į Rytų Vokietiją 1,200 naujų tankų, daugiausia T-62 modelio. Dalis tų tankų perkelti į Lenkiją ir Čekoslovakiją. Nauji tankai yra daugiausia T-62 modelio. Centro Europos ruože Sovietų Sąjunga dabar turi apie 8,700 tankų, o su Varšuvos pakto sąjungininkai tankų skaičius siekia 17,200, kas yra tris kart daugiau, negu Nato valstybių turimų tankų skaičius.

Baigtas Dakotos indėnų sukilimas

WOUNDED KNEE. — Pietų Dakotos indėnų maištas ir Wounded Knee kaimo okupacija pasibaigė po 37 dienų. Valdžios atstovas, prokuroro padėjėjas, Kent Frizzell šešias dienas derėjosi su indėnų vadais, surūkė su jais taikos pypkę ir pasirašė susitarimą. Šeštadienio rytą indėnai pažadėjo padėti ginklus ir išeiti iš okupuoto kaimo. Vyriausybė pažadėjo sudaryti komisiją, kuri ištirtų indėnų skundus ir peržiūrėtų Oglala indėnų sutartį su vyriausybe.

Indėnams nebuvo pažadėta amnestija ir jų vadai bus apkaltinti sukilimu. Wounded Knee yra istorinė vietovė, kur 1890 metais įvyko paskutinis didesnis mūšis su indėnais, kurių žuvo apie 200 ir žuvo 31 kareivis. Šiame sukilime penki asmenys buvo peršauti, vienas jų pusiau suparalyžuotas.

Pasisako prieš Hanojaus šelpimą

WASHINGTONAS. — Senatas 88-3 balsais priėmė papildymą prie dolerio nuvertinimo įstatymo, kuriame uždraudžiama prezidentui, be kongreso sutikimo, duoti Hanojui bet kokią paramą. Iš atskirų senatorių pareiškimų matosi, kad parama Š. Vietnamui nebus senate taip lengvai patvirtinta. Senatoriai vis prikiša prezidentui panaikinimą kai kurių socialinių programų namie. Toks taupymas tuo labiau neleidžia remti buvusio priešo.

Sen. Mansfieldas pareiškė, kad jis tol nebalsuos už paramą Indokinijos šalims, kol amerikiečių lėktuvai bombarduos Kambodiją. Sen. Talmadge pasakė, kad jis nepritaria davimui paramos Amerikos draugams, tai ką jau kalbėti apie priešus.

Nauja Prancūzijos vyriausybė

PARYŽIUS. — Prezidentas Pompidou patvirtino naują Prancūzijos vyriausybę, sudarytą to paties premjero Pierre Mesmer, kuris tas pareigas pradėjo eiti pernai liepos mėn. Kabinetas turi 21 ministerį, kurių keli yra likę iš buvusios vyriausybės: vidaus reikalų Taymond Marcellin, finansų — Valery Giscard d'Esting ir švietimo — Joseph Fontanet.

Užsienio reikalų ministeriu tapo buvęs prezidento kancelijarijos viršininkas Michel Jorbert. Tas paskyrimas aiškinamas Pompidou pasiryžimu pačiam tvarkyti užsienio reikalus. Nauju gynybos ministeriu, pasitraukus Michael Debre, tapo buvęs transporto ministeris Robert Galley.

Ministeriais tapo keli žinomi liberalai, pasisakę už glaudesnį bendradarbiavimą su opozicijos centro partijomis. Tai darbo ir socialinių reikalų ministeris Georges Gorse ir sveikatos — Michel Poniatowski.

Nato žvalgybos žiniomis, sovietų kariuomenės skaičius Europoje padidintas iki 33 divizijų, didžiausias skaičius per praėjusius 8 metus. Tuo būdu pradeda derybas dėl karo jėgų sumažinimo su daug stipresnėmis jėgomis, negu turėta sausio 31 d., kada prasidėjo pasitarimai dėl tų derybų darbotvarkės. Sovietų jėgų didžiausią dalį — 16 divizijų — sudaro šarvuočių divizijos, šalia jų yra 15 divizijų mechanizuotų dalinių. Iš Sovietų Sąjungos neseniai perkeltos dvi pėstininkų divizijos.

Derybos dėl balansuoto, abipusio jėgų sumažinimo vyksta taip, kad Nato valstybės neabejoja, kad Maskvos tikslas yra derybas užvilkinti ir nutęsti tiek ilgai, kad jos įvyktų jau po Europos Saugumo konferencijos. Ilgai vyko ginčai, kas turėtų nusiginklavimo konferencijoje dalyvauti. Vakariečiai siūlė apriboti konferenciją tik Centro Europos valstybėmis. Todėl derybose nedalyvauja pietinės ir šiaurinės Nato valstybės. Ilgiausiai teko ginčytis dėl Vengrijos. Patys sovietai siūlė Vengrijos į derybas nekviesti, nes tuo atveju jie galėtų palikti 38,000 kareivių, laikomų Vengrijoje, už abipusio kariuomenės mažinimo ribų.

Sovietai aiškina, kad Vengrijoje laikomos Varšuvos pakto jėgos skirtos gynybai iš pietų. Vakarų valstybės nurodė, kad iš Vengrijos karinės jėgos gali vienodai lengvai pulti pietų kryptimi kaip ir vakarų kryptimi. Siūloma ir Vengrijos karines jėgas įtraukti į derybų objektą. Tada sovietai pareikalavo, kad būtų vedamos derybos ir dėl Italijoje laikomų Nato jėgų sumažinimo. Amerika jau buvo besiruošianti ieškoti kompromiso, tačiau užprotestavo Britanija ir V. Vokietija, kurios laiko šį dalyvių klausimą svarbiu ir principiniu, turinčiu Europai didelių pavojų.

Sovietų kariuomenės padidinimas rišamas su Vienos konferencija. Jei ateityje Maskva ir sumažins savo jėgas, verčiama sutarties, tai tos jėgos bus nemažesnės kaip buvo prieš derybas.

WASHINGTONAS. — Senato komitetas, kuris tyrinėja Watergate aferą, paskelbė pareiškimą, kuriame sako neturįs jokių įrodymų, kad Haldemanas, Baltųjų Rūmų štabo viršininkas būtų žinojęs ką nors apie šnipinėjimą demokratų būstinėje.

SVEIKINIMAI JUOZUI PRONSKUI

pasiekus 80-tą gyvenimo aukštą

MIELAS JUOZAI,

Tiesiam ranką!
Dienos bėga, metai slenka.
Po aštuonių dešimčių,
Eikš pas mus ir būk svečiu!
Eikš pas mudu su Nadu —
Jam aštuoniasdešimt du...
Tarė su šypsena Julytė,
Ir noliau ji svečią kvietė:

Mes tau veidus nubučiuosim,
"Happy Birthday", suleliosim—
Prie taurių, tarp žolynų —
Aš lydėsiu pianu...
Ir karts nuo karto, iš širdies
"Ilgiausių Metų" nuaidės...

★

Nadas: Juozai, gerai žinai,
Pasižįstam jau nuo seniai —
Metų trys — ketvirčiai kapos:
Tu — redaktorius "Sandaros"
So. Bostone; aš — Sandaros
Prezidentas Baltimorėj.

Juozas Pronskus

Aš pietuose, o tu šiaurėj,
Krutėjom gerbūviui tautos —
Nugerdami prėskos giros...
Buvo tuomet laikai sausi,
Kaip užrašyta raštuose.

★

Tu žemaitis, kaip akmuo,
Bet geros širdies asmuo.
Aš — aukštaitis pušynų,
Su visais sugyvenu.

Saulė šildo, sula laša;
Mintys tvinsta — plunksna rašo.

Baigėm šimtą, baigiam kitą;
Nepoilgo, mielas svečias,
Mums bekalbant, ateis trečias...

★

Juozai, kol dar minam molį —
Kol jausmai dar neatšalę,
Ir rašyti plunksna gali —
Už žieduotą gimtą šalį,
Su pagarba jai gilia,
Šauksim tris kartus Valio!

★

O tau, miels Jubiliate —
Juozai Pronskau - Aklasmatė—
Įdomybes pasakosim
Risčiais pašnekų saldžių,
Prie garsų antrų gaidžių —
Taures gėralų kilnosim —
Ir dar kartą pakartosim,
"Happy Birthday to You!"
Ir kaip pusė po trijų,
Po gaidelių giesmės,
Eisim liuliu ir mes...

Kai po mažytės staigmenos,
Platus pasaulis sužinos,
Kad aukštaičiai ir žemaičiai, —
Gausūs ar maži jų skaičiai, —
Nuo anų laikų Perkūno,
Sutarmingai sugyvena:
Rasės, ir balta, ir juoda

Lietuviai mokslo pasaulyje

Federation of American Societies for Experimental Biology 57 tame metiniame suvažiavime, įvykstančiame balandžio mėn. 15-20 d. Atlantic City, N. J., 12 lietuvių padarys pranešimus.

M. E. Balis iš Sloan — Kettering Institute for Cancer Research, New York, N. Y., yra bendraautorius pranešimo apie aminų įtaką į makromolekularinę metilaciją brėstančiuose audiniuose.

Laima Baltušis iš Dept. of Chemistry, Harvard University, Boston, Mass., yra bendraautorė pranešimo apie kompleksų stoichiometriją tarp phenylalanyl — t — RNA sintetazės ir phenylalanine transfer RNA (+RNA).

A. Kaminskis iš Biomedical Laboratory, Edgewood Arsenal, Maryland, yra bendraautorius pranešimo apie in vivo studiją vartojant methemoglobiną sukelti panašias pasėkmes kaip su amyl nitritu žmoguje — palyginimas dviejų suteikimo metodų.

E. J. Kasarskis iš University of Wisconsin, Madison, Wisc., yra bendraautorius pranešimo apie arginine antagonizmo vietą zinko metabolizmui viščiukuose.

W. Diamantis iš Wallace Laboratories, Cranbury, N. J., yra bendraautorius pranešimo apie W-2395 anti-inflamacinį, analgesinį ir antipiretinį veiksmingumus (7 chloro — 3,3a — dihydro — 2 — methyl — 2-H, 9 H. — isoazolo (3, 2—b- (1, 3) benzoxazin — 9 — one).

D. F. Kiszkiss iš Dept. of Pathology, University of Minnesota, Minneapolis, Minn., yra bendraautorius dviejų pranešimų — antižmogaus T celių serumo padarymą ir žmogaus T limfocitų kvantifikaciją per rožyčių sudarymą.

E. J. Kuchinskas iš Dept. of Biochemistry, Suny Downstate Medical Center, Brooklyn, N. Y., yra bendraautorius pranešimo apie penicilinų nuveiksminimą per Escherichia coli.

N. Lekas iš Wayne State University, Detroit, Mich., yra bendraautorius pranešimo apie plateletų agregaciją ir išsileidimo reakciją sukeltą antithymocyte globulino.

Mendel Maželis, lietuvių kilmės žydas, gimęs 1922 metais Chicagoje, dabar biochemijos associate profesorius University of California, Davis, Calif., yra bendraautorius pranešimo apie pyridoxal phosphate nebuvimą kaip kofaktoriaus augalo ornithine — 8 — transaminazėje.

V. Senicas iš Dept. of Pathology, McGill University, Montreal, Quebec, Canada yra bendraautorius pranešimo apie hypercholesterolemijos įtaką į zuikių trombozę.

Barbora K. Urbaitis iš University of Maryland School of Medicine, Baltimore, Md., yra bendraautorė pranešimo apie DNP sukeltą sustabdymą natrijaus atgavimui per inkstus po maitinimo su fruktozu.

M. A. Žemaitis iš Dept. of Pharmacology, Milton S. Hershey Medical Center, Pennsylvania State University, Hershey, Penna., yra bendraautorius pranešimo apie disulfiramo priešpavartojimo efektą carboxylesterazės veiksmingumui albino žiurkių jaknų mikrosomuose ir plazmoje.

American Society of Zoologists savo 1973 metų narių sąraše turi du pilnus narius lietuvius: G. Valiulį iš Dept. of Zoology, Rutgers University, New Brunswick, N. J., ir palyginamąjį fiziologą bei biochemiką S. Žiedonį iš Malden, Maine. Studentų narių sąraše yra Edward Pivorun.

Saulius Šimoliūnas

Viena kitai teiks paguodą.
Viena tauta kitos neskriaus,
Kraštas prieš kraštą nekariaus;
Valstybės užgrobtas šalis
Be prievartų atidalys.
Vagystės ir maištai pražus —
Mūsų pasaulis bus gražus...

Žmonės gyvens tarp žolynų,
Keliaus tarp saulių, žvaigždynų,
Dorai gyvens, ramiai miegos —
Amžių eigoj... be pabaigos...

3-20-73

Nadas ir Julė Rastenis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klijentūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS — automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų artimiausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation

488 Madison Avenue. Floor 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022. — TEL.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

- NEW YORK, N. Y. 10003 — 45 Second Avenue — Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 135 W. 14 St. — CH 3-2583
- BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway — 268-0068
- BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue — TL 6-2674
- CHICAGO, Illinois 60622, 2222 West Chicago Ave. — BR 8-6966
- CHICAGO, Illinois 60608, 3333 S. Halsted Street — WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road — 884-1738
- IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue — ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. — Tel.: 374-6446
- GRAND RAPIDS Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W. — GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Avenue — 365-5255
- HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue — 246-9473
- LAKEWOOD, N. J. 08701, 241 Fourth St. — FO 3-8569
- LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. — AN 1-2994
- NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard — LO 2-1446
- NEWARK, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. — Tel.: 373-8783
- PASSAIC, N. J. 178 Market Street — GR 2-6387
- PATERSON, N. J. 07505, 60 Broadway — 345-2028
- PHILADELPHIA, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd. — Tel.: GL 5-9586
- PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street — HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street — FI 6-1571
- WATERBURY, Conn., 905 Bank Street — PL 6-6766
- WARREN, Mich. 48092, 29200 De Quindre ½ Block North of 12 Mile Road — Tel.: 751-6760/1
- WOODHAVEN, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. — Tel.: 441-4712
- WORCESTER, Mass. 01610, 144 Millbury Street — SW 8-2868
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street — RI 3-0440

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra vejdrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įrištos knygos kaina yra tik $3.00, minkšt. $2.50.
Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigus šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

CRANE SAVINGS and Loan Association

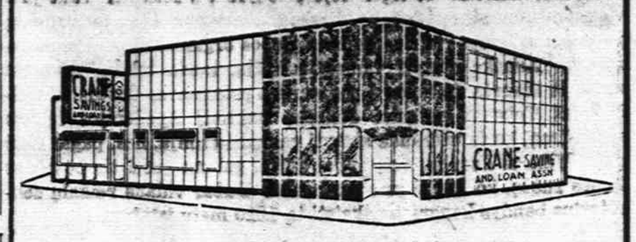

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account

6% mokama dviejų metų certifikatams. Mažiausia $5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak., Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šešta dieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta

Philomena sako...

Taupymas yra šeimos pareiga. Įvairūs skelbimai masina visą šeimą pirkti ką nors naujo. Bet jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

Pinigai, taupomi Chicagos Taupymo ir skolinimo bendrovės bet kokiame skyriuje, yra Federalinės valdžios apdrausti iki $20,000,000.

5% Regular Passbook Account

5¼% 90 Day Passbook Accounts

5¾% $1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6% $5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

6245 South Western Ave. 476-7575

CHICAGO savings and loan association

6245 south western avenue 476 7575

are you earning enough interest on your savings

CHOOSE FROM

6% yearly CERTIFICATE ACCOUNTS
$5,000 OR MORE—2 YEAR MATURITY
YIELD INCREASES TO 6.18%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5¾% yearly CERTIFICATE ACCOUNTS
$1,000 OR MORE—1 YEAR MATURITY
YIELD INCREASES TO 5.92%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5¼% yearly CERTIFICATE ACCOUNTS
$1,000 OR MORE—3 MONTHS TO LESS THAN 1 YEAR MATURITY
YIELD INCREASES TO 5.39%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5% yearly PASSBOOK SAVINGS
ADD TO OR WITHDRAW ANYTIME
YIELD INCREASES TO 5.13%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

PLUS:

- Deposits received by the 10th of the month, earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from date of receipt.
- On Passbook Accounts, interest paid to day of withdrawal.

Phone 847-1140

INSURED

FEDERAL HOME LOAN MEMBER BANK SYSTEM

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue at Sacramento / Chicago, Illinois 60632

BENDRUOMENĖS VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Frontininkai su akiratininkais apgriovė Lietuvių bendruomenės autoritetą

JAV Vidurio Vakarų Apygardos atstovų suvažiavimas įvyko š. m. bal. mėn. 1 d., Jaunimo Centre. Suvažiavimas buvo išskirtinai gausus, dalyvavo 123 delegatai, apylinkių rinkti atstovai.

Buvo apsčiai ir svečių, bet tenka apgailestauti, jog didelė šių dalis buvo bičiulių kvietiniai talkininkai. Pagal reikalą jie buvo protestuotojai, trepsėtojai, o neretai ir nelegalūs, sukti balsuotojai, žodžiu sakant, bičiulių talkininkai, padedantieji klasta, apgaule bičiuliams šeimininkauti suvažiavime ir pačioje L. Bendruomenėje.

Labai skaudu konstatuoti tokį faktą, bet taip buvo. Tai paliudyti gali kiekvienas akylesnis suvažiavimo dalyvis-vė, gerbiąs teisingumo principą, save ir rimtai besirūpinąs L. B-nės autoritetu ir jos išlikimu.

Aišku, jei šie visi 123 asmenys būtų buvę pozityviai nusiteikę, rimtam darbui — rimtam svarstybom pasirengę, tai buvo galima tikrai daug ką esminio iškelti ir aptarti, apylinkėms daug rūpimų reikalų padiskutuoti. Kultūringai pasiieškoti ir rasti sekmingesnių priemonių L. B-nės veiklą gyvinti, pačią L. B-nę stiprinti.

Bet deja, deja, tenka labai skaudžiai išjaučiant apgailestauti, kad vienai mažai, bet gerai organizuotai Fronto bičiulių žmonių grupei, su daktaru iš Cicero priešakyje, pritrūko tautinės, bendruomeninės išimties ir atsakomybės. Jie savo neatsakinga elgsena: triukšmo kėlimu, laiko delsimu pastojo kelią pozityviai nusiteikusiems apylinkių atstovams laisvai kalbėti, rimtai spręsti LB-nės reikalą.

Negali sakyti, kad nuosaikieji bendruomenininkai, matydami neregėtą chaosą, tylėjo ir ramiai pasidavė, ne: jie priešinosi, aiškinosi ir principus gynė, kaip įmanydami, bet iš anksto susiorganizavusią, susiorkestravusią žmonių grupę, turinčią slaptą tikslą ir suktą tautinį ėjimą, įveikti nepajėgė, nors pikti ginčai ir kieta kova vyko valandomis. Kovota dėl suvažiavimo darbotvarkės, nes viena buvo apylinkėms prisiųsta, kita suvažiavimui pateikta. Prisiųstoje buvo Apygardos valdybos rinkimo punktas, o suvažiavimui pateiktoje — nebuvo.

Suvažiavimas reikalavo, spyrėsi įkelti apygardos valdybos rinkimų punktą į darbotvarkę. Reikalauta darbotvarkę papildyti, įrašyti rezoliucijų punktą. Itin ilgai apie 1:30 val. buvo ginčytasi dėl paties prezidiumo sudarymo. Suvažiavusių didelė dalis užprotestavo prieš apygardos valdybos pirmininko, o faktinai fronto bičiulių gudriai parinktą, pristatytą suvažiavimo prezidiumą.

Buvo reikalauta duoti suvažiavimui teisė išsirinkti prezidiumą. Po ilgos ir sunkios kovos vis dėlto laimėjo nuosaikieji. Į prezidiumą išrinkta: Br. Nainys, A. Juškevičius, J. Ardys.

Tenka priminti, pastebėti, kad prieš kelis metu suvažiavimo buvo nutarta, kal suvažiavimui pirmininkautų tik tos pat apygardos apylinkių pirmininkai iš eilės. Šiuokart iš trijų išrinktųjų buvo tik vienas A. Juškevičius, Cicero apylinkės pirmininkas, turs teisę suvažiavimui pirmininkauti. Bet nežiūrint nutarimo, pirmininko kėdę ir teisę greitai ir drąsiai užėmė Br. Nainys gavęs vos vieną balsą daugiau už A. Juškevičių.

Čia buvo pateikti tik ryškesni faktai, dėl ko kilo ir vyko ilgi ir pikti ginčai. Nė aiškinti netenka, kad buvo sąmoningai keliami ginčai, eikvojamas su važiavimo trumpas ir brangus laikas, nes šiuo keliu ir šia taktika kažkam, kažkas pasiekti reikėjo.

Viena intelektualė moteris, rašytoja, akylai stebėjusi suvažiavimo dalyvius, kaikurių iššaukiančią elgseną ir visą suvažiavimo eigą sekusi, išeidama pasakė: "Čia vyko kova tarp Maskvos ir Lietuvos".

Ir iš tikrųjų, rimto uždavinio ir paskirties suvažiavimas buvo sąmoningai paverstas tik į mitingą. Rimti, atsakingi suvažiavimo atstovai neturėjo jokių sąlygų svarstyti ir spręsti jiems rūpimus L. B-nės veiklos reikalus. Suvažiavimą dalinai pateisino Švietimo vadovo K. Laukaičio pranešimas ir mok. Plačo pranešimas mokyklos reikalu. Apylinkių atstovų veiklos pranešimai buvo padaryti suvažiavimo baigmėje, pustuštėje salėje, kai suvažiavimo chaoso išvargintų dalyvių didelė dalis jau buvo išėjusi iš suvažiavimo. Tad pranešimai buvo ir be paklausimų ir be komentarų.

Kas itin svarbu, neišrinkta nė apygardos valdyba. Praeito suvažiavimo išrinktoji valdyba yra senai subyrėjusi, nariai atsistatydinę. Dar užsibuvęs V. Zalatorius išmestas pačiame suvažiavime, balsų dauguma, už draugystę su Lietuvos okupanto agentais.

Valdybos sąstate yra likę vos du rinkti asmenys, tai: R. Kronas — pirmininkas ir F. Valinskas — sekretorius. Reiškia yra tik du teisėti — rinkti valdybos nariai, bet valdybos, kaip teisėto organo, visai nėra. Tad ir buvo gyvas reikalas išrinkti apygardos valdybą.

Betgi visiems gerai pažįstama alkūninio ėjimo ir nežinomo tikslo žmonių grupė visu aštrumu užprotestavo — neleido pravesti rinkimų: neleido atstovams pareikšti savo valios, atlikti bendruomeninę pareigą — išsirinkti apygardos valdybą. Tad ir tenka konstatuoti aiškus faktas, kad LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos, kaip statutinio, oficialaus organo nėra. Kam siųs raštus, teiks informaciją Centro valdyba? Ką darys apylinkių valdybos kas koordinuos apylinkių veiklą? Tai visai rimti klausimai, sakyčiau, net visos L. B-nės likiminiai klausimai.

Itin neigiamai nuteikė suvažiavimo dalyvius, kai išryškėjo, kad ir Lietuvių Bendruomenės tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas pritaria ir net remia sąmokslininkus. Tik jis, kaip atsakomingas pareigūnas, šiame susirinkime buvo geriau užsimaskavęs, atrodė tautininkas ir šaltai galvojantis žmogus.

Quo vadis, Bendruomene?

Susirūpinęs bendruomenininkas

MODERNI MEDŽIOKLĖ

1922 m. gruodžio 19 d. ponia Theresa Vaughn pateko į Sheffield policijos teismą Anglijoje už antrąsias vedybas be legalių skyrybų su pirmuoju vyru. Teisme paaiškėjo, kad antrasis jos vyras nėra antrasis, 62-sis. Ji nė su vienu iš jų nebuvo legaliai išsiskyrusi. Visos vedybos įvyko 5 metų laikotarpyje Anglijos salose, Vokietijoje ir Pietų Afrikoje.

BENAMIO DAINA

Daina "Home, Sweet Home" išreiškia meilę namams bei šeimai ir yra amerikiečių mėgstama keliant idealias pastovumo nuotaikas. Betgi jos autorius John Howard Payne niekuomet namų neturėjo ir buvo nuolatinis keliautojas po platų pasaulį. Tą dainą jis sukūrė Paryžiuje, būdamas be nuolatinės pastogės ir be pinigų. Mirė keliaudamas Tunise 1852 metais. Viename savo laiške jis ilgėjosi namų, kurių niekad neturėjo ir nežadėjo turėti . . .

Puikiausia dovana jūsų giminėms Lietuvoje ir USSR

Naujausias FURGON (STATION - WAGON) modelis
VAZ-2102-60 MP — 5 vietos — 5 durys
TIK KĄ GAVOME LABAI RIBOTĄ

STATION - WAGONŲ

kontingentą ir siūlome juos savo klijentams.
Pirmas atėjęs — Pirmas aptarnaujamas tvarka

$3,881.25.

Šis modelis yra LIETUVOJE ir USSR labiausiai pageidaujamas automobilis šeimos kelionėms, išvykoms, stovyklauti, apsipirkti ir t. t.

Gaunami tik T I E S I O G iš vienintelės V/O VNESHPOSYLTORG'o įgaliotos firmos

PODAROGIFTS, Inc.

249 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28 g-vės) NEW YORK, N. Y. 10001
TEL.: (212) 685-4537
SKUBĖKITE SU UŽSAKYMAIS KOL NEIŠDUOTAS KONTINGENTAS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $20.000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5 % Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6 % 2 Years Savings Certificate (Minimum $5.000)

5% PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

INSURED

HIGH RATES
PAID QUARTERLY AT
BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6% PER ANNUM $5000 or more certificates 2 year min.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER

HIGHEST RESERVES

5 3/4% PER ANNUM $1000 or more certificates 1 year min.

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

5 1/2% PER ANNUM Investment Bonus certificates

Velykinis Taupymas

ir žiūrėkite... kokios velykinės dovanos!

- VISŲ ĮNAŠŲ DIVIDENDAI YRA APSKAIČIUOJAMI KASDIEN.
- PINIGAI ĮNEŠTI IKI MĖNESIO 10 D. ATNEŠA PELNĄ UŽ VISĄ MĖNESĮ.
- DIVIDENDAI IŠMOKAMI METŲ KETVIRČIAIS.
- JŪSŲ SANTAUPOS IŠMOKAMOS KIEKVIENU LAIKU.

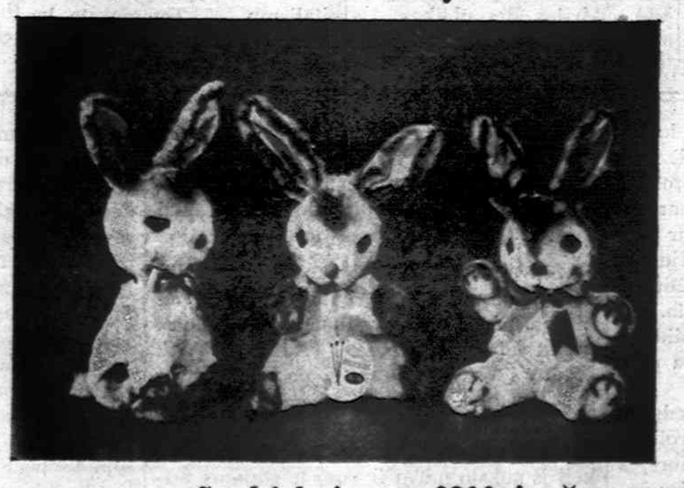

SAVERS EARN 5% TO 6% WITH INSURED SAFETY. TWO OFFICES TO SERVE YOU.

Su kiekvienu $200 įnašu ar nauja taupymo $200 sąskaita gausite tuos gražius velykinius zuikelius.

VIENA DOVANA ŠEIMAI

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
INSURED

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Illinois 60455 • Phone 598-9400
4040 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632 • Phone 254-4470

Mes švenčiame 50 metų sukaktį Mokame iki 6% Dividendus ir dar duodame dovanų.

INSURED

JEI PADĖSITE TAUPYMO SĄSKAITON $100 ar daugiau, tai galėsite gauti ąsotį ir 4 stiklus.

JEI PADĖSITE $500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADĖSITE $5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirgintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradinį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $22.00 per year, $12,00 per six month, $7.50 per 3 months. In other USA localities $20.00 per year, $11.00 per six months, $6.00 per three months. Canada $22.00 per year; other countries $23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$22.00
pusei metų	$12.00
trims mėnesiams	$7.00
vienam mėnesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$20.00
pusei metų	$11.00
trims mėnesiams	$6.00
vienam mėnesiui	$2.00

Kanadoje:

metams	$22.00
pusei metų	$12.00
vienam mėnesiui	$3.00

Užsieniuose:

metams	$23.00
pusei metų	$13.00
vienam mėnesiui	$3.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kabinėjasi prie Puntuko

"Tarybinė" Lietuvos valdžia, vadovaujama "prezidento" Motiejaus Šumausko, baigusi visus praeitais metais pradėtus pastatus, pastačiusi visus tiltus, pravedusi reikalingus plentus, apdegusi skarda varvančius stogus ir atlikusi pačius svarbiausius statybos darbus, visą savo energiją nukreipė prie Anykščių šilelyje tūkstačius metų gulėjusio Puntuko. Ji pasiuntė į Anykščius inžinierius, statybininkus, reikalingus kranus, kelis sunkvežimius ir didžiausią brigadą statybininkų. Jiems įsakyta išvežti Puntuką iš Anykščių šilelio.

Iš Romo Sadausko pranešimo matyti, kad "tarybinė" Lietuvos valdžia, prieš siųsdama geriausius inžinierius į Anykščius, atliko visą eilę paruošiamųjų darbų Puntukui išvežti. Pasirodo, kad Puntuko klausimas buvo svarstomas Muziejų ir kultūros paminklų apsaugos valdyboje, Anykščių liaudies "taryboje", vietos komunistų partijos posėdžiuose ir pagaliau Mosėdžio akmenų parko gydytojo V. Into komisijoje. Kiekviename posėdyje konstatuota, kad Puntukui, pragulėjusiam Anykščių šilelyje du šimtus tūkstančių metų, dabar susidarė pavojus.

"Tarybinės" geografijos daktaras C. Kudaba nustatė, kad nuo praeito rudens Puntukas nugrimzdo 4.4 centimetrus. Kaip tas daktaras tokį dalyką nustatė, jis neaiškina. Tai yra sovietinė paslaptis. Bet anykštėnai, kad ir komunistai, tuo nesitenkino. Jie norėjo patirti, kodėl Puntukas, prieš šimtus tūkstančių metų iš Suomijos šiaurės ledų atneštas į Anykščius ir gražiai Puntuko upelio pakrantėn paguldytas, galėtų grimsti. Jis ten pragulėjo iki šių metų pavasario. Jis ten ir toliau būtų gulėjęs, jeigu Kudaba būtų nepastebėjęs tų keturių centimetrų nugrimzdimo. Kudaba anykštėnams dar vieną paslaptį išaiškino, būtent:

> "Tai atsitiko per melioratorių neapdairumą; jie nusausino gretimai plytintį Karalienės liūną, todėl išsekė po Puntuku mušę požeminiai vandenys ir susidarė vakuumas, kurį savaime aišku, kažkas, (šiuo atveju 265 tonų svorio 100 kūbinių metrų granitas) turi užpildyti..." (Literatūra ir menas, 1973 m. kovo 31 d., 9 psl.).

Išaiškinusi visas melioratorių neapdairumo pasekmes, "tarybinė" valdžia, viską padėjusi į šalį, ėmėsi "gelbėti" Puntuką. Romas Sadauskas parsivežė iš Anykščių paskutines Puntuko fotografijas, greta jo privažiavusius didžiulius sovietų kariuomenės sukvežimius ir greta sunkvežimių triusiančius šimtus nykštukų, bandančių pajudinti Puntuką ir rasti priemones jį uždėti ant sovietinių ratų. Dieną ir naktį prie Puntuko triusia kompleksinė mechanizuotų "gelbėtojų" brigada. Puntukas, palyginus su atvežtais įvairiais sunkvežimiais, atrodo nykštukas.

Atvežti "gelbėtojai" dirba prie Puntuko dieną ir naktį, nes jie bijo, kad anykštėnai neužpultų ir atsiradusius "gelbėtojus" neišvaikytų. Jeigu Puntukas galėjo ten pragulėti tūkstančius metų, tai jis gali dar dešimtmetį pragulėti. Vėliau nebus dabartinių Puntuko "gelbėtojų". Anykštėnai yra įsitikinę, kad Puntukas turi daugiau paslapčių, negu "daktaras" Kudaba jiems atidengė. Puntuko šaknys yra daug gilesnės, negu rusai mano. Jos tokios gilios, kaip ir Anykščių šilelio eglių ir ąžuolų šaknys, o gal dar gilesnės. Kada Varnių kunigų seminarijoje prof. A. Gabševičius per pamoką pasišaipė iš lietuvių kalbos ir pasakė, kad ji poezijai visai netinkanti, tai tos seminarijos mokinys Antanas Baranauskas ryžosi jam parodyti, kad kalba graži ir poezijai ji labai tinka. Baranauskas parašė "Anykščių šilelį", kuris yra išverstas į kelias svetimas kalbas. Mes turime ir angliską jo vertimą.

Seminaristas Baranauskas, lietuviškas savo pykčio šaknis rodydamas, apie Puntuką "Anykščių šilelyje" 1858 metų vasarą šitaip parašė:

> "Nuo Puntuko lig Šlavei ąžuolų daugybę
> Laikę žmonės lyg kažkokią didžią šventenybę.
> Gyvendami vienybėj, dievaičiams įtikę,
> Kurie daugel paminklų po miškus palikę.
> Nešęs velnias akmenį, didumo kaip gryčia,
> Ir sudaužyt norėjęs Anykščių bažnyčią
> Arba užverst upę; bet kaip tik išvydęs
> Ąžuolyną pašvęstą ir gaidys pragydęs —
> Tuo iš nagų paleidęs ir smėlin įmušęs;
> Net žemė sudrebėjus, senos griuvę pušys.
> Paskum ant jo lietuviai dovanas kurenę,
> Kad juos dievai apsaugo ir dengia ir peni".

Apie Puntuką Kudaba niekus pasakojo Anykščių komitetams. Jis pasakojo tai, ką šiandieniniai pavergto krašto valdovai jam liepė pasakoti. Puntuką rusai veža iš Anykščių šilelio todėl, kad Puntukas ir šilelis skandina rusų pastangas susovietinti ir surusinti visą kraštą. Uždraudus Lietuvos jaunimui išvažiuoti į laisvąjį pasaulį, vasaros metu jis važinėja po Lietuvą. Labiausiai juos traukia Anykščių šilelis. Kiekvieną vasarą šimtai ekskursijų vyksta į Anykščius, tarp Anykščių ir Kurklių susiranda Baranausko apdainuotą šilelį ir milžinišką Puntuką. Ekskursijas lydintieji mokytojai jiems paskaito gražiausias "Anykščių šilelio" vietas, o jie patys pasiskaito kelis sakinius iš Dariaus ir Girėno testamento. Baranausko pasiryžimas parodyti netikusiam mokytojui lietuvių kalbos grožį ir Dariaus bei Girėno pasiryžimas įveikti Atlantą padaro jaunus ekskursantus didžiausiais pasiryžėliais. Jie ryžtasi parodyti okupantams, kad gražį yra ne tik lietuviškoji kalba, bet gražus yra ir lietuviškas jaunimas, kuris rusams ir daugiau dalykų yra pasiryžęs parodyti.

Rusai nori nuvežti Puntuką į Mosėdžių akmenų krūvą ir panaudoti progą Anykščių šileliui iškirsti. Ar tik rusams neatsitiks, kaip tam vysk. Baranausko velniui, norėjusiam sudaužyti Anykščių bažnyčią arba užtvenkti Puntuko upelį. Jis turės bėgti darbo neatlikęs.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

V. KAROSAS

LIETUVA VATIKANO POLITIKOJE

LAISVOJI TRIBŪNA

(Tęsinys)

Siekimas apjungti visą krikščioniją R. K. Bažnyčios vadovybėje, nežiūrint padarytų liturginių ir kanoninių pakeitimų prisitaikant prie protestantizmo, — nedavė jokių rezultatų. Įjungimas R. K. Bažnyčios į modernųjį ir demokratinį pasaulį, atidarant "langus šviežiam orui įleisti", sukėlė tokią vidujinę audrą ir maišatį katalikų masėse, kad po Jono XXIII mirties Povilas VI pasiskubino kuo greičiausiai "uždaryti langus" ir atstatyti seną tvarką ir galvoseną. Pasirodė, kad R. K. Bažnyčios sudemokratėjimas ir sumodernėjimas yra neįmanomas nesugriaunant pačių katalikybės pagrindų.

Tebevyksta bandymas surasti koegzistencijos pradus su komunistiniu ir socialistiniu pasauliu. Šis bandymas, įvairiomis formomis, einąs per visą katalikiškąjį pasaulį, rado atgarsį ir Lietuvoje. Pradžioje, Jono XXIII enciklikose ar Vatikano II susirinkimo nutarimuose, pasisakymai už koegzistenciją buvo nusakomi maskuota ir dviprasme kalba, tai pastaraisiais metais jau sakoma aiškiai ir tvirtu balsu. Trečiame pasaulio vyskupų sinode, įvykusiame Romoje 1971 m., pasakyta: "bendravimas tarp krikščionių ir marksistų yra ne tik galimas, bet ir būtinas, norint išlaikyti pasaulio taiką ir tautų gerbūvį". Ispanijos vyskupų kongerencijoje buvo smarkiai kritikuojamas Franko diktatūrinis režimas. Pareikšta, nesant politinių laisvių krašte, Bažnyčiai tenka užtarti prispaustas ir išnaudojamas darbininkijos mases. Galop apgailestauta, kad Ispanijos pilietiniame kare nebuvo palaikyta darbininkijos kova už laisvę ir teisingumą. Dar toliau pažengė Lotynų Amerikos R. K. Bažnyčios radikalios dvasiškijos atstovų suvažiavimas Santiago, Čilėje. Šiame suvažiavime buvo iškelta tezė: revoliucijo Lotynų Amerikos kontinente yra neišvengiama. R. K. Bažnyčiai telieka apsispręsti: ar palaikyti seną tvarką ir būti nušluotai drauge su diktatūriniais režimais, ar remti pergalingą revoliuciją ir tuo užtikrinti Bažnyčiai ateitį. Čilėje kard. Henriquez palaiko prokomunistinį prezid. Allendes režimą. Š. Airijoje IRA (Airijos Respublikos Armija) vadovybė yra komunistų ir marksistų rankose, veda teroristinę kovą prieš protestantus ir Angliją už Airijos apjungimą į vieną "demokratinę socialistinę respubliką". Šią akciją tyliai palaiko Airijos R. K. Bažnyčia, katalikų politiniai veiksniai ir Vatikanas.

Vatikano Rytų politika pirmiausia buvo išbandyta Jugoslavijoje. Buvo sudarytas pirmas konkordatas su komunistine valstybe ir užmegzti diplomatiniai santykiai. Nežiūrint plačių autonominių ir religinių laisvių, katalikai kroatai pareikalavo pilnos nepriklausomybės. Jų siekius palaiko Vatikanas ir Maskva. Jugoslavijos suskaldymas į mažas tautines valstybes, užtikrintų Sovietams laisvą išėjimą į Viduržemio jūrą, kas sudarytų didelę grėsmę visai Pietų Europai. Vengrijoje, asmenišku Povilo VI spaudimu, buvo atšauktas kard. Mindszenty, idant pašalinti kliūtis sutarčių sudarymui su komunistine valdžia. Arkv. Casaroli, specialus Vatikano pareigūnas ryšiams su komunistiniais kraštais palaikyti, nuvykęs į Maskvą paprašė Kremliaus užmegzti diplomatinius ryšius, leisti atidaryti atstovybes Vilniuje ir Taline bei atstatyti visas vakuojančias vyskupijas. Už tokią paslaugą pasiūlė atsižadėti 5 milijonų unitų, prievarta prijungtų į Ortodoksų Bažnyčią. Prieš tokią Vatikano politiką pakėlė protestą ukrainiečių unitų metropolitas Slipyj, praleidęs 16 metų Sibiro katorgoje. Pagaliau, lietuvių katalikų dvasiškių teismai, tikinčiųjų protesto peticijos, Kalantos ir kt. susideginimai tėra tik paskutinioji grandis bendroje Vatikano politikoje ieškant sambūvio su komunistiniu pasauliu.

Kaip šiuos reiškinius aiškina lietuvių katalikiška spauda? 1972. VIII. 8 d. "Draugas" rašo: "Jie (dvasiškija ir intelektualai, K.) Bažnyčios įtakoje pajuto reikalą dalyvauti socialinėje veikloje, jie suprato tikrovę daug geriau, negu jų tėvai, ir daugeliu atvejų jie laiko revoliuciją ne tik neišvengiama, bet ir pageidaujama. Iš jų tarpo išėjo daug politinių vadų ir jie turi didelę įtaką. Tuo tarpu Pietų Amerikoje į komunizmą žiūrima, kaip į priemonę pakeisti santvarką, kaip į geresnio gyvenimo sukūrimo būdą... Daugelis demokratiją suplaka su kapitalizmu... Ten vyksta kova tarp materializmo ir ideologijos... Visi nesusipratimai, nepatenkinimai suplakami su materializmu, kuris pirskiriamas JAV, o Kuba, Sov. Rusija ir Kinija laikomos dvasinės ideologijos atstovėmis".

Tokiomis mintimis ir tokia dvasia vis daugiau ir daugiau mirga katalikiškoji spauda. Pradžioje, rašydami apie sambūvį su komunistiniu pasauliu, daugiau būdavo pateisinama pasaulinės taikos būtinumu (to gi paties siekia ir Vat. demokratijos) ir tautų gerbūvio užtikrinimu. Dabar jau pasisakoma už komunistinį perversmą, kaip priemonę gerbūviui ir socialiniam teisingumui įgyvendinti. Pabrėžiamas moralinis ir idėjinis komunizmo integralumas. Tuo tarpu Vak. demokratijos, ypač JAV, vaizduojamos tamsiausiomis spalvomis, kaip kapitalistinės eksploatacijos, imperialistinio pavergimo ir moralinio smukimo sistemos.

Vatikano koegzistencijos politika jau sukėlė griežtą opoziciją plačiuose katalikų sluoksniuose. Ispanijos diktatorius Franko taip atsakė į vyskupų konferencijos nutarimus: "... naujas dvasiškių mentalitetas siekia sugriauti dabartinės valstybės struktūrą, kad galėtų ant tų griuvėsių statyti utopinį, revoliucinį, marksistinį rojų žemėje. Valdžia neleis niekam kištis į jos reikalus ir priešinsis visiems bandymams paveržti iš vyriausybės jos galias" ("Naujienos" 1972. I. 7.). Panašiai reaguoja ir kitų katalikiškų kraštų diktatūriniai režimai ne vien tik žodžiais, bet ir veiksmais. Savaime aišku, kad kylant politinei įtampai, Vatikanas bus priverstas atsisakyti nuo savo prokomunistinės politikos, arba katalikiški kraštai turės atsimesti nuo Vatikano, paskelbę savo Bažnyčių nepriklausomybę. Vatikanui atsidūrus tokioje padėtyje ir nenorint prarasti savo užnugario, gali tekti atsisakyti nuo Jono XXIII planų.

Antra vertus, šiuo metu komunistinis pasaulis yra suskilęs ir įtampa tarp Sov. Rusijos ir Kinijos didėja. Todėl nelauktina, bent šiuo laiku, kad Maskva ir Pekinas ryžtųsi brautis į katalikiškąjį pasaulį pasinaudodamas Vatikano politikos sudaryta situacija. Taip pat nelauktina, kad Kremlius suteiktų lengvatas R. K. Bažnyčiai, aplenkiant rusų Ortodoksų Bažnyčią, kuri visoje tautos istorijoje, neišskiriant paskutiniojo rusų — vokiečių karo, buvo ištikima savo tautai. Istorija pakankamai įrodė, kaip kitos religijos (judaizmas, baptistai, mahometonai) mėgino prisitaikyti ir pasitarnau-

(Nukelta į 5 psl.)

VINCAS ŽEMAITIS

LIETUVIŲ TAUTOS PRAEITIES PRAMATĖJAS

4

"Be to 1218 m. popiežius Honorijus savo bulėje skelbia tiesioginį kryžiaus karą lietuviams ir prūsams ir maloniai prižada iš anksto visiems, kas dalyvaus," nuodėmių atleidimą, kaip žygiuojantiems į Jeruzalę"... Sąjungoje — popiežiaus kryžius, Vakarų imperatoriaus kardas ir Hanzos pirklių pinigai, sudaro pasaulinį sąmokslą sutartinam, naikinančiam smūgiui Lietuvos šiaurėje. Tos didžiulės koalicijos pirmieji daliniai danų piratai, savo galingu laivynu 1219 m. puola Baltijos pajūrį." (37 psl.).

Esant visiems tų pavojų akyvaizdoje, 1220 m. vyksta taip vadinama Voluinės taika. Taikos sutartį pasirašo vienos valstybės vardu dvidešimt vienas kunigaikštis. Taigi Lietuva, tai ne tik Kaišedorių valsčius, bet taip pat Nalšėnai, ir Deltuva, ir Karšuva, ir t.t. — dvidešimt viena žemė". Kronikininkas baigęs pasirašymo apeigos pranešimą, pabrėžia: "ir stojasi žemėse taika".

Taip kunigaikščiai pasidalino uždaviniais: Kievo Rasa mobilizuojasi prieš Gengis Chaną, turėdama laisvą užnugarį, o Baltijos šiaurė telkėsi atremti ordino, danų bei lenkų smogikų. Šią sutartį reikia laikyti mūsų istorijos persilaužimo tašku. (38 psl.).

Vėliau, Durbės, Šiaulių (Saulės) pergalės sutramdo kryžiuočius ilgesniam laikui. Mindaugas vainikuojasi Naugardukyje Lietuvos karalium, jo armija remdama prūsų sukilimą nužygiuoja į Frankfurtą prie Oderio, kurį paima. Jo brolio Tautvilos pulkai sutriuškina kalavijuočius prie Dorpato ir sumuša ordino kariuomenę prie Dauguvos žiočių. Totorių Auksinės Ordos reikalavimas mokėti jiems duoklę su panieka Rimgaudo atmetamas. Chano Batijaus pasiųsta baudžiamoji ekspedicija, karvedžiui Skirmuntui prie Keidanuvos (Kaidanovo) vadovaujant gavo tokį smūgį, kad privertė totorius pasitraukti iš užgrobtų Kijevo žemių į Volgos baseiną. 1259 m. Ordos chanas Burundajus, kaip Mindaugo sąjungininkas — vasalas, kartu su lietuviais nuniokoja Sandomiro lenkų žemes. (38 psl.).

Baigia autorius šį skyrių, iš tiesų, įdomiom ir teisingom išvadom. "Fakto, jog Lietuva atsilaikė prieš dviejų kontientų organizuotą puolimą akivaizdoje esame priversti pripažinti, kad ji prieš tas milžiniškas jėgas atstatė lygią, ar net truputį didesnę jėgą. Šiaip blaiviai pažiūrėjus, pranyksta dviejų valsčių absurdiškos "valstybytės" ir Lietuvos iš "Nežinios" atsiradimo pasakėčią.

Mindaugo ir Vytauto Lietuva, staiga įšokstanti istorijon, kaip Pilypas iš kanapių, didžiai ginkluota ir galinga ir iš karto, magiškai, atmušanti milijoną profesinių galvažudžių (kokiais tuomet garsėjo totoriai), bei užvaldanti, lyg niekur nieko, 1.040.000 kv. km. plotą su 25 milijonais gyventojų, mūsų istorijos vadovėliuose absoliučiai nepateisinta ir neišaiškinta. Tą jų "neapsižiūrėjimą" su kaupu užpildysime ketvirtoje knygoje "Išsenzūruota praeitis". (39 psl.).

3. *Slavų kilmės beieškant.* Č. Gedgaudas, vadindamas slavus mūsų pusbroliais, primena, kad prof. Trautman peržiūrėjęs tūkstančius mums ir slavams bendrų žodžių pateikia net 375 puslapių lyginamąjį žodyną ir iš to žodyno autorius duoda visą eilę mums ir slavams artimai būdingų žodžių kalbinį nagrinėjimą. Galop, klausia: "Kokios šio nagrinėjimo išvados?" Jos, iš tiesų, mums yra be galo įdomios, dėl to jas autoriaus žodžiais ištisai pateikiu.

"Geriausiai čia tiktų anglų posakis: "Don't sell us short". Neparduokime per pigiai slavams tautos, atnešančios jiems ugnį ir bitininkystę, rūbus, namus, tikybą ir socialinę santvarką ir tūkstantį kitų dalykų, kuriuos kruopštus Trautmanas yra užfiksavęs... Jei kas vis dėlto pamanytų, jog per daug iškeliame savo kalbą, štai dviejų autoritetingų rusų akademikų nuomonė:

"Kaip interpretuoti slavų ir baltų kalbų grupių santykį? Ar jas galima nukelti senovėn į vieną plokštumą, lygiagretį klodą, ar reikia žiūrėti į vieną jų, kaip kilusią iš kitos? Pateiktą tokį klausimą ir jį giliai išanalizavę savo knygoje, tie mokslininkai prieina sensacingos mums išvados:

Slavų grupę(modelį) reikia laikyti kilusią pasėkoje Baltų grupės (modelio) pakitimo. Atvirkščias santykis neįmanomas, imant galvon išnagrinėtus faktus". (V. V. Ivanov i V. N. Toporov K. postanovke voprosa o drevneišich otnašenijach baltijskich i slavianskich iazykov. Moskva. 1958). Be šių kalbininkų, įvade matėme E. Frenkelį iš anksto mūsų ir rusų teigimams pritarus, gi A. Villant, Vakarų iškiliausias slavistas savo senslavių gramatikos įvade pabrėžia, jog lietuvių kalbą daug iškilių kalbininkų laiko pačia pirmykšte "indoeuropiečių" prokalbe.

Taip susidaro negirdėta moksliniam pasaulyje padėtis: Mūsų kalbos jaunesnieji giminaičiai — slavai, patys be kovos, atiduoda mums tai, kas mums teisėtai priklauso — mūsų kalbos didesnį senoviškumą. Europos didžiausi autoritetai tam pritaria, gi mes, kažkokio nusižeminimo siaubo apimti, paniškai mėtome per langą brangiausią mūsų kultūros palikimą, lyg jis būtų maru užkrėstas ir uoliai tebesistengiame "išvalyti" iš žodyno visus tos kultūros įrodymus, bendrus su slavais žodžius, užsispyrusiai kartodami melą, jog "jie kilę iš slavų"!

Tokį skandalingą reiškinį galima paaiškinti tik dviem prielaidomis: neprotavimu arba pikta valia. Tik pagalvokite, kas būtų, jei graikai staiga imtų mėtyti iš savo kalbos telefoną, metrą, kilogramą, remdamiesi tuo pačiu pamišėlių argumentu, jog tie žodžiai negraikiški, nes "svetimšaliai juos vartoja"... (43 psl.).

Į klausimą iš kur slavai pakilo? Č. Gedgaudas nurodo, kad slavų kunigaikščiai yra mėgėjai savo vardus papuošti galūnėmis slav bei mir. Istorikai nurodo, kad Atilos generaliniam štabe aukščiausią rangą turėjo ir vadovavo galingom armijom tai Vardarikis — gepidų — jotvingių karalius, bei trys broliai: Valemir, Tautamir ir Vadamir — ostro — gotų valdovai. Štai tie paskutinieji ir išlenda, kaip yla iš maišo: tai neabejotini slavai.

Taip atrandame slavus 400 metų anksčiau už oficialioje bulgarų istorijoje pirmą kartą pasirodantį "grynai" slavų kunigaikštį Malamir — Precian (831 — 852). Juos surišame su ostro— gotais, nes Ostro tai raktinė šaknis slavams nustatyti. Ostro — gotai dalyvavo užėmime Italijos ir ten italų kalboje paliko visą eilę slaviškos kilmės žodžių. (44 psl.).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

TEL. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepias skambinti 374-8012

Telef.: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKŠTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val. Antrad., penktadieni nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepus — skambinti 471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKŠTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai · Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE". — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

23

Klebonijos apžvalga

Tikro gaspadoriaus Alsėdžių klebonijoje nebūta per daugeli

UŽSAKYKITE DABAR
GERIAUSIĄ DOVANĄ
Į LIETUVĄ
SPECIALAUS RUBLIO
CERTIFIKATAI

Su jais jūsų giminės gali gauti ką tik jie nori už dalį reguliarios kainos. Yra tas pat kaip įeiti į krautuvę su 100 dol. ir nupirkti ten prekių už 200 ar 300 dol. netgi daugiau.

Specialaus Rublio Certifikatus galima pakeisti į paprastus rublius aukščiausiu kursu.

Pilnai garantuoti ir duoda greičiausią patarnavimą. Certifikatai yra pristatomi per 3 savaites. Specialaus Rublio kaina yra **$2.60.**

Jokių primokėjimų nėra. Jūs galite siųsti bet kokią sumą.

Reikalaukite mūsų veltui siunčiamų iliustruotų katalogų.

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

SVARBU DĖL AUTOMOBILIŲ
GREITAS PRISTATYMAS

MOSKVITCH 412 IE EXPORT MODEL	$3570.00
MOSKVITCH 408 IE	$3285.00
ZHIGULI VAZ 2101	$3520.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968	$2250.00

Reikalaukite mūsų specialaus Biuletenio su automobilių paveikslais. Dėl aparmentų ir devetų drabužių, taip pat reikalaukite specialių katalogų.

Mes turime 23 metų patyrimą šiame biznyje ir daug tūkstančių patenkintų klijentų.

GRADINSKAS
GRUNDIG
AM-FM Radijas, Magnetofonas
Atid. 9—6; pirm. ir ketv. 12—9.
Treč. ir sekm. uždaryta.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

metų. Kun. Mažeika valdė tą ūkį per 30 metų, bet, matyt, mažai tegaspadoriavo. Jo dėmesys krypo link savųjų namų (altarijos), kur pasitraukęs iš klebono pareigų gyveno. Po Mažeikos parsidangino kun. Rupkevičius ir valdė ūkį ketverius metus. Nūn antri metai klebonavo kun. Eidintas.

Negaliu praeiti nepasakęs keletą sakinių apie kun. Rupkevičių, nes tai buvo ligotos vaizduotės žmogus. Jis negalėdavo pakęsti moters, kurios krūtys popsodavo per drabužius, ar kurios kakta neuždengta skara. Visos Alsėdžių moterys privalėjo siūdintis palaidinukes bliuzes ir skepeta užgrobti kaktą. Jo įsakymo neklausančios buvo vejamos iš bažnyčios ir šventoriaus.

Kartą vakare dvi drąsios moterys ryžosi Rupkevičių pagąsdinti. Vilkėdamos trumpą sijonėlį, be bliuzės ir liemenės, paprūdyje, pirties šešėlyje laukė jo praeinant iš vaikštynės, ir vos praėjus tiltelį jį apspietė ir nepaleidžia. "Kas tau, kunige? — jos kalbėjo, — kodėl tu nekenti moters? Ar tu, lyg vilkolakis, išspirtas iš kelmo? Ar tu kūdikiu būdamas nečiulpei motinos krūtį? Ar tu nežinai, kad moteris, ir mus, laumes, sutvėrė tas pats Dievas? Dievas tau neleidžia biaurėtis moters kūnu". Taip pasakiusios, įtraukė kunigą į prūdą, išmaudė ir juokdamos nuplaukė į kitą pusę.

Neužilgo po šio nuotykio Rupkevičius iš Alsėdžių išsidangino, nes kitos moterys buvo pasiuntusios vyskupui skundą.

Tuo pačiu metu, kada klebonas Rupkevičius puolė moteris dėl gluotniai pritaikintų drabužių ir atviros kaktos, jo vikaras puolė vyrus dėl degtinės sriubčiojimo. Jis per pamokslus prikeldavo visus šventuosius, norėdamas įrodyti, jog degtinė žmogų į pragarą veda. Tačiau dėl anų puolimų alsėdiškiai nebuvo nei geresni, nei blogesni.

Pasitarimas dėl jaujos

Eidinto palieptas pakviečiau meistrą Smilingį (jis buvo mano tėvelio mokinys) ir visi trys apžiūrėjom tą griūnantį pastatą. Nepataisomas! Tokia nuomone buvo visų. Dalį senos medžiagos bus galima sunaudoti, bet daug naujos reikės. Eidintas po kelių dienų nupirko dalinį miško šalia Eidintaičių kaimo ir Kurmio ežero, apie 4 viorstai nuo Alsėdžių. Susikvietę talką, mišką nukirtome ir, kol žiemos keliai nepabliuro, — suvežėme. Artimiesiems miestelėnams buvo staigmena, nes miestelis pakvipo mišku.

Kalėdojų pašarą

Kalėdojimo laikas buvo praėjęs, bet atsirado reikalas kalėdoti iš naujo. Šį kartą — gyvulių naudai. Gerieji ūkininkai, į kuriuos kreipiaus, teiravosi: kaip tai atsitiko? Kodėl pritrūko pašaro? Galėjau duoti tik vieną paaiškinimą, būtent: klebono gyvuliai yra ėdresni, negu pašaro ištekliai. Tarp ūkininkų buvo tokių, kurie atsisakė, kurie patys vos suduria galą su galu, bet buvo ir tokių, kurie nors regstį prikimšo šieno ar glėbį dobilų tesėjo. Vienas, būtent Jonas Bubelė, vyskupijos dvaro nuomininkas, sutiko duoti mažne vežimą šieno, bet reikalavo, kad klebonas iš sakyklos padėkotų. Klebonas spyrėsi, bet persigalvojęs sutiko — iš mano sąrašo perskaitė visų aukavusių ūkininkų vardus ir visiems padėkojo.

Pasipiktinimas dėl atgailautojo

Pavasariui priartėjus, visi žemdirbiai skuba įveikti darbus. Juk ūkio darbai veja kits kitą, lyg žirgai lenktynių lauke — visi pirmenybės siekia. Pavasarį žemdirbiui dykinėti neleistina. O ten pat žaliūkas vaikis, atsišliejęs į šventoriaus zomatą, skaičiuoja praeivių žingsnius, arba žiūrėdamas į aukštį sekio- jo dėbesis. Juk tai gaišatis! Rytmetį tas pats vaikis išsitiesęs guli kryžium! prie didžiųjų bažnyčios durų, lyg keipstantis driežas. Argi viduramžiai grįžta į Alsėdžius? — galvoju sau.

Zakristijonas Kazlauskas paaiškino, jog tai pakutninkas (atgailautojas) iš Juodienų kaimo — apgavęs stambaus ūkininko dukterį. Tai jau trečią pakūtą kunigas jam uždavė. Jis atgailaus 4 savaites. Prieš metus jis čia atgailavo dvi savaites, o prieš dvejus metus — vieną.

Progai pasitaikius, savo pasipiktinimą dėl atgailautojo gaišaties pareiškiau kun. Eidintui. Jis pyktelėjo ir pasakė, jog tas dalykas neįeina į mano pareigas. Aš privaląs ne kitų "griekus" sekti, o savo dorovę saugoti.

Alsėdžiuose daug kas naujo

Anais, 1904 m. Alsėdžių klebono ūkis ir bažnyčia pasižymėjo naujais dalykais: ūkis gavo naują jaują, naują kuliamą mašiną, češkarnę (pašarui smulkinti mašiną), drapakus (padargas dirvai įpurenti), sulopytus tvartų ir daržinės stogus; o bažnyčia gavo naujus vargonus ir atnaujintus kai kuriuos sienų piešinius. Mergelės Marijos piešinį kun. Rupkevičius buvo sugadinęs — užmozojęs krūtį, tai kun. Eidintas pakvietė Kazimierą Varnelį, liepė atitaisyti sugadintus ir panaujinti nublukusius paveikslus. Varnelis atliko gražų darbą.

Spalio mėn. buvo baigti nauji vargonai ir tų vargonų tiksliam išbandymui Eidintas pakvietė Juozą Naujalį, Kauno katedros vargonininką. Vieną to mėnesio vakarą besirengiant gulti, Eidintas liepė skubiai kinkyti arklius ir važiuoti į Telšius pasitikti tą išgarsėjusį vargonininką. Išvažiavau. Įvažiavus į mišką, tuojau už Kęstaičių, užgulė tokia tamsa, kad nei arklių nemačiau. Arkliai laimingai išvežė mane iš miško tamsos ir laimingai pasiekėme Telšius. Naujalio dar nebuvo. Jis atvažiavo iš Mažeikių diližanu (vežimas, vežantis paštą ir žmones nuo traukinio) po vidurnakčio ir tuojau išvažiavom į Alsėdžius. Dar prieš aušrą buvome namie.

Po pietų Naujalis jau bandė vargonus. Kai užgrojino tūlas melodijas, daugelis miestelėnų bėgo prie šventoriaus pasiklausyti muzikos.

Juozas Šmotelis

LIETUVA VATIKANO POLITIKOJE

(Atkelta iš 4 psl.)

ti komunizmui, bet atlikę "mauro" rolę, buvo atmestos ir atsidūrė persekiojamųjų eilėse. Pagaliau, komunizmas su tokiu pat įnirtimu, kaip anksčiau R. K. Bažnyčia, persekioja savo eretikus ir atskalūnus, ar tai būtų buvę trockininkai, dešinieji ar kairieji, tautiniai ar liberaliniai komunistai. Jokios išimties, atrodo, nebūtų taikoma ir katalikybe nuspalvintam komunizmui, kaip tai galvoja Vatikano strategai.

Savo laiku, Liublino unijos apjungta Lenkijos — Lietuvos R. K. Bažnyčia buvo Tridento susirinkimo įpareigota vesti kovą prieš Ortodoksų Bažnyčią, tikslu sunaikinti kylančią rusų galybę. Šioji kova pasėjo gilią neapykantą katalikybei ne vien rusų, bet ir baltgudžių bei ukrainiečių tautose. Mūsų laikais, Lietuvos R. K. Bažnyčia visoje tarybinėje raštijoje yra laikoma, kaip nacių okupacijos ir antikomunistinio bei antisovietinio partizaninio karo inspiratorė ir moralinė remėja. Pagal marksistinę logiką, nuspalvinta komunizmu katalikybė bus laikoma mėginimu įsibrauti į tarybinį gyvenimą, idant vesti griaunamą darbą iš vidaus. Todėl visas Vatikano planas išbandyti galimumus Rytų politikai Lietuvoje yra iš anksto pasmerktas nesėkmei.

Sakoma, nėra to blogo, kad neišeitų į gerą. Kalantos ugnyje bus įrodyta, kad idėjinis, politinis sambūvis tarp komunizmo ir katalikybės yra negalimas. Tuo pačiu bus išsklaidytos iliuzijos, kuriomis pradėjo gyventi lietuvių katalikų dvasiškija ir intelektualai.

Jono XXIII dramatiškos pastangos įjungti R. K. Bažnyčią į modernųjį pasaulį, nors tas kelias, globaliniu mastu, vestų į komunizmo pergalę, pasirodė yra neįvykdomas. R. K. Bažnyčiai telieka pasitraukti visais frontais ir užsidaryti savo viduramžiais statytose tvirtovėse, arba reformuotis. Ši istorinė patirtis įrodo, kad lietuvių tauta šiuo laikotarpiu negali rišti savo ateities su R. K. Bažnyčios likimu. Kalantos tragiška mirtis įrodė, kad negalima remtis vien katalikybe kovoje už lietuvių tautos ateitį, bet tolygiai neparodė kelio, kuriuo lietuvių tauta turi žengti į laisvę. To klausimo sprendimas paliekamas naujajai kartai, atsipalaidavusiai nuo viduramžių galvosenos ir supratusiai Naujųjų amžių istoriją.

Chicaga, 1972 X. 31.

(Pabaiga)

300 METŲ KARAS DĖL BARZDOS

Šiais laikais jaunimas su senimu ginčijasi dėl barzdų, bet nekariauja. Betgi prancūzai su anglais kariavo net 301 metus ir tam priežastimi buvo Prancūzijos karaliaus Liudviko VII barzda. Jis vedė kunigaikštytę Eleonorą, Guyenne ir Poitou provincijos kunigaikščio dukterį. Jai buvo duota tos pietų Prancūzijos provincijos kaip kraitis ir jiedu laimingai gyveno.

Vieną kartą grįžęs iš karo, Liudvikas VII nutarė atsijauninti ir pasidabinti, todėl nusiskuto savo barzdą. Betgi karalienei Eleonorai tas nepatiko ir ji išsiskyrė kartu atsiimdama savo kraitį. Vėliau ji ištekėjo už Anglijos karaliaus Henriko II ir jam atidavė tas provincijas. Liudvikas VII paskelbė dėl tų provincijų Henrikui II karą ir buvo kariaujama su pertraukomis nuo 1152 iki 1453 m.

— *Advok. Antanas Kubilius* mirė Lietuvoje. Kurį laiką buvo apskrities viršininku, vėliau advokatavo Vilkaviškyje. Pirmosios rusų okupacijos metu buvo ištremtas į Sibirą.

— **Bertha Ličkus,** Chesterton, Ind., savininkė Colorado Lodge, gydosi St. Anthony ligoninės 435 kambaryje, Michigan City, Ind.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— **Lietuvių Moterų Draugijos "Aušvieta"** narių susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 8 dieną 2:00 val. popiet Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Narės prašomos atsilankyti, aptarti visus reikalus, išgirsti pranešimus, nes gegužio mėnesį susirinkimas neįvyks dėl Motinos dienos. Po susirinkimo bus vaišės.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

— **Utenos Apskrities klubo** mėnesinis susirinkimas bus antradienį, balandžio 10 d. 7:00 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Turime daug visokių reikalų aptarti. Prašome visus narius atsilankyti. Po susirinkimo bus vaišės.

Klubo Valdyba

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Jeigu kuris žmogus traukias atgal, mano sielai toksai nepatinka.
Ebr. 10:38.

• • •

Pasitraukimas primiausiai gali būti labai mažas iškrypimas iš siaurojo savo paaukavimo kelio — galimai tiktai pasižiūrėjimas atgal ir atsidūsimas už paliktuosius daiktus; lengvas sumažinimas bėgimo, mums paskirto; paskui noras ir pasidavimas užganėdinti nupuolusios prigimties troškimus. Tokiu būdu yra prirengiamas kelias gudrybei Gundytojo, kuris greitai pamato mūsų silpnąsias vietas ir yra gatavas pasinaudoti iš mūsų nupuolimų. Tuojau jis paduoda mintis svarstyti prigavingas klaidas ir stato po akių patraukiančius viliojimus, kurie iš viršaus atrodo teisingi kūniškam protui; ir bevelk nesijausdamas, žmogus užmiršta savo "pirmąją meilę" dėl Viešpaties, ir savo pirmąjį uolumą jo tarnystėj, ir nukrypsta nuo Tiesos ir nuo jos dvasios, dėl to kad jis toliaus nebėra vadovautas Dievo Šventos Dvasios.

Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MALONIOS VIETA
REpublic 7-0900 REpublic 7-0901

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

LITERATŪRINĖ POPIETĖ SU R. SPALIU

Sekmadienį, 1973 m. balandžio 15 d. 3 val. p. p. Lietuvių Tautinių Namų pastogėje, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje, rengiama literatūrinė popietė su rašytoju Romualdu Spaliu, atvykstančiu iš Britanijos. Popietėje dalyvauti kviečiama plačiosios Chicagos lietuviškoji visuomenė.

Popietėje rašytoja Nijolė Jankutė supažindins josios dalyvius su Romualdu Spaliu ir jo raštija. Studentai neolithuanai ir Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai-ės paskaitys trumpas R. Spalio raštų (Gatvės berniuko nuotykiai, Alma Mater, Rezistencija ir kt.) ištraukas. Įtarpoje neolituanų šokėjų grupė, vadovaujama Nijolės Pupienės, pašoks porą tautinių šokių.

Baigus meninę dalį (1val. 15 min.) visi popietės dalyviai-ės ir jos programos atlikėjai kviečiami tose pat patalpose pasilikti tolesnei vakaronei, kavai.

Meėys Valiukėnas

— **Chicagos miesto policija** parduos varžytynių būdu įvairius daiktus balandžio 7 d. Chicagos amfiteatre.

TRUMPAI

— **Povilas P. Dargis,** SLA prez., jo žmona Gertruda ir Julija Andriulionytė dalyvavo metiniame posėdyje 19-kos tautybių, kurios turi įrengusios tautinius kambarius Pittsburgo universitete. Lietuvių kambarys buvo įrengtas prieš 40 metų. Jo globos komitetui vadovauja Povilas P. Dargis.

— **Eva J. Kibartaitė** iš Brighton Parko taip pat D. L. Guzlas ir J. J. Jankauskis iš Gage Parko apylinkės yra Illinois universiteto Urbanoje garbės studentų sąrašuose.

— **Diana Zalatorytė** iš Brighton Parko apylinkės laimėjo 2-trą vietą Junjorių grupėje Kiwanis klubo suruoštose stalo teniso rungtynėse. Berniukų grupėje 1-mą vietą laimėjo Ken Vainauskas.

— **Armenian Massacre** tema bus kalbama ir rodomi paveikslai bei nuotraukos balandžio 8 d. 9:30 val. ryto 5-je TV stotyje. Programa bus pakartota balandžio 10 d. 1:30 val. po vidurnakčio. Arménai išleido įspūdingą knygą apie komunistų įvykdytus žudymus ir niekšybes Armenijoje. Tą gražiai išleistą knygą jie pavadino Armenian Massacre vardu.

— **Namų pagerinimo** ir dekoravimo 5-ji metinė paroda bus šį savaitgalį St. Nicholas salėje, prie 62-tros ir Hamlin Ave. nuo 2 iki 9 val. vak. šeštadienį ir nuo 11 iki 7 val. vak. sekmadienį. Ruošia Lawn apyl. taryba.

— **Ona Kuzmaitė** iš Bridgeporto apylinkės staiga susirgo. Gydosi Billings ligoninėje, 950 E. 59 St., kambaryje M-422-A. Ji yra buvusi AL Don Varnas posto Moterų vieneto pirmininkė, Chicagos Lietuvių Tarybos ir kitų organizacijų veikėja.

— **Pijus Mičiulis,** Calumet City, Ill., mokėdamas metinę prenumeratą, atsiuntė vajui 30 dol. Per paskutinius kelerius metus jis yra atsiuntęs Naujienų paramai aukas. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja.

— **Britanijos Lietuvių Klubas** Chicagoje paskyrė Naujienų paramai 10 dol. ir juos įteikė per K. Rožanską. Naujienos dėkoja klubo valdybai ir visiems nariams.

◆ **Chicagos Lietuvių Taryba** š. m. balandžio mėn. 15 dieną, sekmadienį, 3 val. popiet, Chicago Savings and Loan salėje, 6245 So. Western Ave., šaukia metinę KONFERENCIJĄ.

Visos organizacijos, sudarančios Chicagos Lietuvių Tarybą, prašomos atsiųsti savo atstovus. Taip pat, visi lietuviai, kurie interesuojasi ALTOs veikla, mielai prašomi į konferenciją atsilankyti.

Atskirai kvietimai nebus siuntinėjami.

Laukiame visų atsilankant!

Chicagos Lietuvių Taryba
(Pr).

◆ **Sekmadienio Popiečių** rengėjai, (L. Moterų Federacijos Chicagos Klubas ir Lietuvių Tautiniai Namai), maloniai kviečia Chicagos lietuvius dalyvauti popietėje su dailininke Ada Korsakaite-Sutkuviene, 1973 m. balandžio 8 d. 4 val. p. p., LTN pastogėje.

Popietė su muzike Alice Stephens rengiama gegužės 20 d.
(Pr).

VELTUI JŪSŲ NAMŲ ĮVERTINIMAS
ERWIN J.
MICHAELS

4637 So. ARCHER AVE. (prie 47-tos)
254-8500
MES JUS LAIKOME SVARBIU ASMENIU
Su pagarba ERWIN J. MICHAELS

PASIUNTINIO K. ŠKIRPOS VEIKALAS
SUKILIMAS LIETUVOS SUVERENUMUI ATSTATYTI
jau atiduotas spausdinimui ir bus parduodamas po 15 dolerių, o užsiprenumeravus jį iš anksto — po 12 dolerių už knygą.

Užsakymus siųsti autoriaus adresu:
MR. K. Š K I R P A,
2043 36th ST., SE.
WASHINGTON, D. C., Zip. 20020

Data.....

Jungdamas 12 dol. čekį (arba Money Order) prašau teiktis prisiųsti man "SUKILIMO" knygą, kai ji tik bus atspausta.

PAVARDĖ .....
GATVĖ .....
GYVENVIETĖ .....

Parašas

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už $4.00, o kietuose viršeliuose už $6.00.
Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 60 DOLERIŲ
(10/20/5/5/UM)
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

TONY POWELL
(Povilonis)
REAL ESTATE BROKER
2749 West 63rd Street
CHICAGO, ILL. 60629
434-3400 or 735-1968

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MACHINISTS
Operate a variety of machine tools such as Drills, Grinders, Lathes and Milling Machines. Perform all operations necessary to repair, modify toolholders. Use precision measuring instruments to inspect parts. Brand new facility; Good starting salary. Full company benefits as well as excellent working conditions. Saturday appointment available. Call or apply in person.
394-1212
GENERAL ELECTRIC
SARBOLOY SYSTEMS DEPARTMENT
1500 HICKS RD. — ROLLING MEADOWS
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

KEY PUNCH OPERATORS
Looking for a job that is well diversified? Put your application in a well established Chicago Data processing service bureau. We now have openings for five experienced 029 and 129 key punch operators. Only 1 year experience required. 1st and 2d Shift. Top salary. Excellent working conditions and benefits.
Call for an appointment now!
751-0100.
INPUT, INC.
640 N. LA SALLE
6th Floor
An Equal Opportunity Employer

WOMAN
for general housework, one or 2 days per week, transportation including time paid.
Skokie near Bus line.
676-3871

DEPENDABLE WOMAN WANTED
General housework, one day per week steady, in Winnetka. Own transportation, good wages.
References. 446-0697

SECRETARY
STENO - TYPIST
Near North. Vicinity Grand - Ashland. Good area. Many benefits, including profit sharing.
You will like it here.
Call TA 9-1400
Ext. 248

SECRETARY
Capable, Dependable Woman
Combination secretary - order desk, good typing and good phone voice, good starting salary, free hospitalization and other fringe benefits.
666-2331. Mr. PAIZ

POWER SEWING MACHINE OPERATORS
Experienced. Good pay. Steady. Air cond. plant. Good fringe benefits.
WHEELER COMPANY
224 W. HURON ST.
Tel. SU 7-1156

SECRETARY
Our growing sale department has a position open for a sharp gal with above average shorthand and typing abilities. Excellent starting salary and fringe benefits. For interview call Mrs. VALENTINE.
COMMERCIAL CAM DIV.
400 N. ASHLAND. 243-6900
An Equal Opportunity Employer

LIETUVIS DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.
Nuo 2 iki 6 val. po pietų skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

M. A. Š I M K U S
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitokį blankai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Fire and Casualty Company

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. L A U R A I T I S
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

• PRODUCTION LINE MECHANIC
Minimum 3 year's experience die set-up and tooling changes.
• TOOL ROOM MACHINIST
Experience required on die set-up.
Paid vacation and hospital plan. 8 paid holidays. Public transportation to door.
CALL KEN McELROY
TRIO METAL CAP DIV.
Kerr Glass Mfg. Corp.
317 No. FRANCISCO
632-1010

REIKALINGAS
B A R T E N D E R I S
PRIEMIESTYJE.
Tel. 422-3535

MANAGEMENT
Do you like working with people — but don't like selling? Can you accept an income of $1,800—$2,500 per month? If you are strong & decisive, call:
JETTA CARLETON
887-9190

PRODUCTION
Pipe solderer and welder. Vacation pay and many Company Fringe benefits. Pay based on skill.
Call for interview and test.
THERMAL CARE
Div. MIDWESCO Enterprises
1650 N. ELSTON, CHICAGO
489-5800

EXPERIENCED SPRAYER
for conveyor line — small parts.
Eperienced wood workers.
JAY GEE WOOD PRODUCTS
243-9074
between 8:00 A.M. to 5:00 P.M.

SPRINGMEN
Four Slide Toolmakers — Experienced. Top wages — constant overtime program + hospitalization + complete benefits. Modern plant. Excellent opportunity for growth with rapidly growing wire forming company.
543-5940. phones open 7:30 am - 6 pm.
ADVANCE WIRE PRODUCTS, INC.
255 Laura-Dr. Addison, Ill.

KEY PUNCH
Experienced. 029-129-059. Excellent working conditions. Fringe benefits.
Contact JOSEPH PETERS
254-2518
RELIANCE TRADING
3716 So. IRON ST.

TOOL & DIE MAKER
MUST BE EXPERIENCED IN ALL TYPES OF DIES.
Day shift only. Company benefits. Employment office open Mon. — Friday.
7:00 A. M. to 3:00 P. M.
TRIPLE - A - SPECIALTY CO.
5750 W. 51st STREET
CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

PATERN - MAKER
Leading women's apparel mfr. has an opening for an experienced pattern maker. This position is an addition to a department. Very convenient location near Loop. Good benefits. Salary open.
Ph. 263-0651 for app't.
An Equal Opportunity Employer M-F

RENTING IN GENERAL
Nuomos

REIKIA SKUBIAI VEIKTI!
KEPYKLAI?
GĖLIŲ KRAUTUVEI?
UŽKANDINEI???
BET KURIAM TIKSLUI
25'×75' dydžio patalpą galima gauti dabar prie 71-mos ir Western Avenue. Bus remodeliuota sulig naujo nuomininko pageidavimu.
Informacijai skambinti savininkui bet kada.
Tel. 275-4567 arba 955-8600

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ
6 didžiuliai kambariai 1-me aukšte taip pat 4 dideli kambariai 2-me aukšte. Klasiškas "Octagon" frontas to puikaus mūrinio pastato. Beveik nauja Youngstown tipo kabinetinė virtuvė, Hollywood stiliaus vonia. Beismantas yra įrengtas dėl poilsio ir žaidimų su prausyklos kambariu jame. 2 mašinų mūrinis garažas. Visa nuosavybė yra labai gerame stovyje ir yra labai geroje apylinkėje ir vietoje, bet kaina yra didelio bargeno, tik $29,900. Paskubėkite.
Skambinkite stebukladariui.
Skambinkite MICHAELS dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

PIGIAI PARDUODAMAS medinis pajamų namas Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

VISAS MŪRINIS 2 METŲ
6 kambarių namas su 3 miegamaisiais. Ąžuolinės durys ir medis, kietmedžio grindys, 1½ vonios, įmontuotos krosnys, centrinis oro vėsinimas. Aluminijaus langai ir sieteliai, 2 mašinų garažas, 51-mos ir California apyl.
776-6032

BY OWNER
6 room brick with 3 bedrooms and 2 car garage on 32' lot.
Call 476-5520 after 6 P. M.

SAVININKAS PARDUODA
Bellwood apyl. 12 metų mūrinį bilevel tipo su 3 miegamais, 1½ vonios ir šoninio įvažiavimo 2½ mašinų garažu. Iškaltas poilsio kambarys, oro vėsinimas, aptvertas kiemas, žemi mokesčiai, viskas arti.
Skambinti angliškai 547-6269.

ATTRACTIVE 2 STORY
Excellent condition. Good transportation, churches & schools. Carpeting, washer, dryer, stove & refrigerator. 2 car garage.
BY OWNER
ES 8-8941

DELUXE
CORNER BUNGALOW
Vicinity 65 & Campbell
7 rooms with 3 bedrooms. Modern steel cabinet kitchen. Tiled roof. Enc. front & rear porches. Large dining room. Carpet & venetian blinds. Large 3 car. garage. 60×125' lot.
TO INSPECT CALL
McKEY & POAGUE
238-4916 434-4300

MŪRINIS 18 metų 5½ kambarių, 3 miegami, įrengtas rūsys. Daug priedų. Arti 62-tros ir Albany. Priims rimtą pasiūlymą.
Brokerio tel. PR 8-6916.

GROŽYBĖ
RIDGE APYLINKĖJE
Ispūdingas 5½ kambarių pakelto Ranch tipo mūrinis namas su 3 labai patraukliais miegamaisiais, 1½ Hollywood stiliaus vonios ir visur steinuotas ąžuolo medis. Puikiausi kilimai pilnai iškloti 4-se kambariuose, pilnai išklotas tailomis beismantas, įrengta apsauga nuo potvynio, didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu. Labai gera vieta Garfield Ridge apylinkėje netoli Narraganset Ave. Stebėtinai žema kaina, tik $32.900. Vardan savosios laimės skambinkite stebukladariui.
Skambinkite MICHAELS dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG IR APYLINKĖJ
Island Real Estate
4506 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, Fl 33706
Area code 813 362-1441
LAIMA JAKUŠOVAS, brokeris

PARDUODAMAS
25 VIENETŲ LIETUVIŠKAS
M O T E L I S
Phoenix'o mieste, Arizonoje. Dėl informacijų kreiptis į:
ANGELA MOTEL
M. DAMBRAUSKAS
2114 W. BUCKEYE RD.
PHOENIX, ARIZ. 85009
TEL. 602 — 252-1265

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

BUTŲ NUAMAVIMAS. ĮVAIRŪS DRAUDIMAI. NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE NAMŲ?
8 KAMBARIŲ architekto moderni mūro rezidencija. 60' lotas. Mūro garažas. Gage Parke. $33,500.
GRAŽUS 6 KAMBARIŲ mūras. Moderni kabinetų virtuvė. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Garažas. Arti mūsų. $22,900.
AUKŠTAS 6 BUTŲ MŪRAS. Gage Parke. Alum. langai. Gazu šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Naujas garažas. Apie $7,000 pajamų. Rinkos kaina.
2 BUTŲ PUIKUS MŪRAS. Arti mūsų ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. $30,000.
1½ AUKŠTO MŪRAS. 2 butai — 5½ ir 4½ kambarių. Karpetai. Alum. langai. Moderni virtuvė. Gazo šildymas. Garažas. $18,800.
10 BUTU 2 aukštų mūras. Arti Kedzie ir Parko. Apie $15.000 pajamų. Galima gauti už $70,000.
PRIES DEŠIMT metų, prieš Marquette Parką, statytas mūro luksus pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garažas. Daug priedų — $31,500.
6½ KAMBARIŲ didelis Georgian. 1½ VONIOS. Įrengtas sausas beismontas. 2 auto garažas. Apie 20 metų, kaip naujas. $23,000.
6 KAMBARIU modernus medinis. Naujas gazo šildymas. Arti Margučio radijo. $15.800.
MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų mūras. Cent. oro vėsinimas. Įrengtas beismontas, baras. 1½ vonios. 40' lotas. Garažas. $24.000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina $9.900
Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DĖL AUKŠTOS KOKYBĖS KAINOS IR SĄŽININGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogų dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžiai, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar.
AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

Federaliniu ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.